

Sygn. akt I AGa 61/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Jerzy Nawrocki
Sędzia:	SA Piotr Czerski
Sędzia:	SA Mariusz Tchórzewski (spr.)
Protokolant	Agnieszka Furdel

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2020 r. w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa Ł. F.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą

w L.

o uchylenie uchwały zgromadzenia wspólników

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 8 kwietnia 2019 r. sygn. akt (...)

I. zmienia zaskarżony wyrok:

a. w punkcie I w ten sposób, że oddala powództwo

b. w punkcie II w ten sposób, że zasądza od powoda Ł. F. na rzecz pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. kwotę 1917,- (tysiąc dziewięćset siedemnaście) zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

II. zasądza od powoda Ł. F. na rzecz pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. kwotę 2810,- (dwa tysiące osiemset dziesięć) zł tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu apelacyjnym.

I AGa 61/19 UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8.04.2019 r. w sprawie (...) Sąd Okręgowy w Lublinie uchylił uchwałę nr 1 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki (...) Sp. z o.o. w L. z dnia 21.09.2018 r. w sprawie zmiany umowy spółki (pkt I) i rozstrzygnął o kosztach procesu (pkt II).

Uzasadnienie rozstrzygnięcia zawarto na kartach 149-153 akt sprawy. U jego podstaw legły następujące, zasadnicze ustalenia i wnioski Sądu meriti.

Powód Ł. F. jest mniejszościowym wspólnikiem (...) Sp. z o.o. w L. i pełnił funkcję prezesa zarządu spółki. W spółce powstał konflikt pomiędzy powodem, a pozostałymi wspólnikami - osobami fizycznymi, skutkujący m.in. odwołaniem powoda z zajmowanej w spółce funkcji i wysunięciem przeciwko niemu zarzutów naruszenia podstawowych obowiązków związanych z zarządzaniem majątkiem spółki i dbania o jej interesy. W dniu 21.09.2018 r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki, w którym uczestniczyli wspólnicy reprezentujący 100% kapitału zakładowego. Zgromadzenie przyjęło w głosowaniu jawnym uchwałę nr 1, mocą której dodano do umowy spółki § 12a zawierający postanowienie o utworzeniu organu spółki – rady nadzorczej, ustalające jej kompetencje, skład i sposób powoływania członków oraz wyłączono indywidualną kontrolę wspólników. Uchwała została przyjęta większością głosów, przy sprzeciwie pełnomocnika Ł. F., którego to sprzeciw został zaprotokołowany.

Stan faktyczny w sprawie został ustalony przez Sąd Okręgowy w oparciu o dowody z dokumentów przedłożone przez strony, wyszczególnione w treści uzasadnienia. Wnioski powoda o dopuszczenie dowodów osobowych zostały oddalone.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał powództwo za zasadne w świetle postanowień art. 249 § 1 k.s.h. Sąd ten wskazał, że powód jest legitymowany czynnie do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały wskazanej w pozwie, zgodnie z dyspozycją art. 250 pkt 2 k.s.h. i pozew złożył w sądzie przed upływem terminu określonego w art. 251 k.s.h. Dokonując oceny treści samej uchwały nr 1 Sąd Okręgowy kategorycznie zakwalifikował ją, jako mającą na celu pokrzywdzenie powoda, jako wspólnika, poprzez uszczuplenie jego praw udziałowych w drodze ograniczenia prawa kontroli indywidualnej statuowanego w art. 212 § 1 k.s.h. Sąd akcentował fakt istnienia ostrego konfliktu pomiędzy powodem, a spółką i pozostałymi wspólnikami, co uzasadnia obiektywnie jego obawy, co do braku możliwości kontrolowania działalności spółki po wejściu w życie zmian w jej umowie. Dodatkowo Sąd Okręgowy wskazał, powołując się na stanowisko wyrażone w judykacie Sądu Najwyższego, na co nie powoływał się powód w pozwie, że uszczuplenie praw udziałowych wspólnika wymaga zgody wszystkich wspólników, których uchwała dotyczy, a w niniejszej sprawie stan taki nie miał miejsca, zaś sama uchwała godzi też w interesy spółki, poprzez zerwanie więzi korporacyjnej umożliwiającej osiągnięcie wspólnego celu wszystkich wspólników.

Apelację od tego wyroku wniosła w dniu 14.05.2019 r. pozwana, zaskarżając orzeczenie w całości i wnosząc o zmianę wyroku poprzez oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu za obie instancje.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

I. naruszenie prawa procesowego – art. 233 § 1 k.p.c. przez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów i przyjęcie, że w spółce bezspornie zachodzi konflikt między wspólnikami uniemożliwiający realizowanie podstawowego celu spółki, a którego wyrazem jest treść zaskarżonej uchwały, podczas gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego nie wynika, by między wspólnikami zachodził konflikt o takim charakterze, a przesłanki powołania w spółce rady nadzorczej związane są z usprawnieniem działania spółki, potrzebą ochrony jej interesów w sytuacji, gdy powód, jako były członek zarządu spółki dopuszczał się działań na jej szkodę, prowadzi działalność konkurencyjną i realizuje interesy sprzeczne z interesami spółki, a w konsekwencji błędne ustalenie, że zaskarżona uchwała ma na celu pokrzywdzenie wspólnika oraz godzi w interesy spółki i uniemożliwia jej prawidłowe funkcjonowanie;

II. naruszenie prawa materialnego:

a. art. 249 § 1 k.s.h. poprzez nieprawidłowe zastosowanie polegające na przyjęciu, że uchwała, która nie jest sprzeczna z umową spółki lub dobrymi obyczajami może zostać uchylona na podstawie tego przepisu bez stwierdzenia zaistnienia dodatkowych przesłanek godzenia uchwały w interesy spółki lub celu pokrzywdzenia wspólnika – które to przesłanki nie spełniły się w sprawie;

b. art. 249 § 1 k.s.h. poprzez nieprawidłowe zastosowanie polegające na przyjęciu, że w przypadku stwierdzenia niezgodności zaskarżonej uchwały z ustawą, istnieje możliwość jej uchylenia w oparciu o przesłanki zawarte w przepisie podczas, gdy przesłanki zawarte w przepisach art. 249 § 1 k.s.h. i art. 252 § 1 k.s.h. mają charakter rozłączny

i wykluczają się, skutkiem czego w niniejszej sprawie nie jest możliwe uchylenie zaskarżonej uchwały nawet w przypadku ewentualnego stwierdzenia przez sąd istnienia przesłanek nieważności uchwały;

c. art. 252 § 1 k.s.h. poprzez niezastosowanie i przyjęcie, że w sytuacji ustalenia przez sąd niezgodności z prawem zaskarżonej uchwały, nie podlega ona stwierdzeniu nieważności zgodnie z tym przepisem, lecz może zostać uchylona w oparciu o przepis art. 249 § 1 k.s.h. mimo, że zakresy zaskarżenia wskazane w obu przepisach wykluczają się i w przypadku ewentualnego ustalenia przez sąd, że dana uchwała jest niezgodna z prawem, możliwe byłoby wyłącznie stwierdzenie jej nieważności, a nie uchylenie i to wyłącznie, o ile takie żądanie zostałoby wyrażone w pozwie (art. 321 k.p.c.) i odpowiednio wykazane;

d. art. 249 § 1 k.s.h. i art. 252 § 1 k.s.h. poprzez nieprawidłową wykładnię i przyjęcie, że podjęcie uchwały niezgodnie z ustawą jest równoznaczne z działaniem w celu pokrzywdzenia współnika w sytuacji, gdy są to przesłanki dla wytoczenia dwóch różnych powództw, które w swoich zakresach wykluczają się, a zatem nie mogą mieć tego samego znaczenia;

e. art. 249 § 1 k.s.h. w zw. z art. 212 § 4 k.s.h. i art. 213 § 1 k.s.h. i art. 3 k.s.h. poprzez nieprawidłową wykładnię i uznanie, że podjęcie przez zgromadzenie współników przedmiotowej uchwały stanowi zerwanie więzi korporacyjnych pomiędzy współnikami skutkujących niemożnością zrealizowania przez nich celu i istoty spółki handlowej w rozumieniu art. 3 k.s.h., podczas gdy zasady i sposób funkcjonowania organów spółki mogą być przez współników kształtowane dowolnie (w granicach prawa), a brak jedności w tym zakresie nie oznacza braku możliwości prowadzenia swoich spraw przez spółkę.

Powód w dniu 27.06.2019 r. złożył odpowiedź na apelację, krytycznie odnosząc się w zasadzie wyłącznie do niezasadnego – w ocenie powoda – zarzutu wadliwego ustalenia stanu faktycznego w sprawie (w zakresie konfliktu współników).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja zasługuje na uwzględnienie mimo, że nie wszystkie zarzuty strony są słuszne.

Pozwana sformułowała w środku odwoławczym dwa rodzaje zarzutów dotyczących zarówno naruszenia norm prawa materialnego, jak też kwestii faktycznych powiązanych z zagadnieniami procesowymi naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 233 § 1 k.p.c. Pierwszorzędnie należy się odnieść do zarzutów formalnych, gdyż brak uchybień w tym zakresie stwarza dopiero możliwość dokonywania oceny poprawności zastosowania prawa materialnego w sprawie.

Przepis art. 233 k.p.c. określa zasady oceny dowodów przez sąd. Naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. może polegać na błędnym uznaniu, że przeprowadzony w sprawie dowód ma moc dowodową i jest wiarygodny albo że nie ma mocy dowodowej lub nie jest wiarygodny. Uchybienie tego rodzaju może być skutkiem nieuwzględnienia przez sąd przy ocenie poszczególnych dowodów zasad logicznego rozumowania, doświadczenia życiowego lub całokształtu zebranego materiału dowodowego, bądź też przeprowadzenia określonych dowodów niezgodnie z zasadami procedury cywilnej. Dla skutecznego postawienia zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. konieczne jest wskazanie, jakie konkretnie zasady lub przepisy naruszył sąd przy ocenie poszczególnych, wskazanych dowodów oraz jaki wpływ dane uchybienie miało na wynik sprawy. Kwestionowanie dokonanej przez sąd oceny dowodów nie może natomiast polegać jedynie na zaprezentowaniu przez skarżącego ustalonego przez siebie, na podstawie własnej oceny dowodów, stanu faktycznego, choćby ocena ta również była logiczna i zgodna z doświadczeniem życiowym (tak też Sąd Najwyższy m.in. w wyrokach z dnia 18.01.2002 r., I CKN 132/01; z dnia 28.04.2004 r., V CK 398/03; z dnia 13.10.2004 r., III CK 245/04; z dnia 18.06.2004 r., II CK 369/03; w postanowieniu z dnia 10.01.2002 r., II CKN 572/99, wyroku z 7.01.2005 r. IV CK 387/04, wyroku z 7.10.2005 r. IV CK 122/05). Do faktycznego naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. mogłoby dojść tylko wówczas, gdy skarżący wykazałby uchybienie przez sąd pierwszej instancji regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych, konkretnych dowodów opartym na zasadach logicznego rozumowania, doświadczenia życiowego (wyrok SN z 16.12.2005 r. III CK 314/05). Sąd Okręgowy wskazał w uzasadnieniu swego orzeczenia dowody, na których się oparł przy rekonstrukcji stanu faktycznego, którym dał wiarę, a następnie

w rozważaniach wyjaśnił, jakie wnioski faktyczne wyprowadził z tak przeanalizowanego materiału dowodowego. Apelujący zgłaszając zarzut obrazy art. 233 § 1 k.p.c., polegający zdaniem apelującego na błędnym uznaniu, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy przedstawiony przez powoda nie daje podstaw do stwierdzenia, że pomiędzy współnikami istnieje konflikt oparty na zarzucie kierowanym wobec powoda, co do nienależytego dbania o interesy spółki, nie mógł uczynić tego skutecznie, gdyż nie poparł go wskazaniem konkretnych dowodów oraz kryteriów naruszenia przez Sąd Okręgowy granic swobodnej oceny dowodów w sytuacji, gdy ten Sąd wskazał w uzasadnieniu na dowody, którymi kierował się czyniąc określone ustalenia faktyczne. Wbrew treści zarzutu, Sąd Okręgowy nie wskazał, że ten konflikt „uniemożliwia realizowanie podstawowego celu spółki”, a taką oceną obdarzona została przez Sąd a quo zaskarżona uchwała. Dla skutecznego zarzucenia Sądowi pierwszej instancji naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. obowiązkiem strony było podanie, które konkretnie dowody sąd ocenił wadliwie, w sposób dowolny i na czym polega ta wadliwość (por. post. SN z 30.03.2000 r. III CKN 595/98). Tymczasem przywołana powyżej treść apelacji pozwanej nie pozwala na konstatację, że spełniła zadość wskazanym wymaganiom i wykazała naruszenie przez Sąd Okręgowy zasady z przepisu art. 233 § 1 k.p.c. w stopniu mogącym mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Pozwana wywodząc dokonanie przez Sąd Okręgowy dowolnej oceny dowodów, co miało prowadzić do wadliwych ustaleń faktycznych oraz zarzucając oparcie ustalenia na części dowodów i okoliczności, co doprowadziło do błędnego orzeczenia, nie wyjaśniła konkretnie, które z istotnych zdaniem strony dowodów zostały pominięte, albo z których koniecznym było wyciągnięcie całkowicie odmiennych wnioskowań faktycznych przy prawidłowej ocenie. Sąd Okręgowy rozstrzygając o zasadności żądania pozwu ustalił konflikt między współnikami spółki w kontekście oceny, czy dokonana zmiana treści umowy spółki może in casu prowadzić do jego pokrzywdzenia w prawach korporacyjnych. Pozwana kwestionuje to stanowisko, zatem powinna powołać konkretne dowody świadczące przeciwnie, celem skonstruowania wniosku odmiennego zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania. Skutku tego nie mogła, natomiast osiągnąć poprzez zarzut ogólny, nie wskazujący nawet jakie fakty są bezsporne, czy jakie ustalić należy przesłankowo w drodze domniemań faktycznych (por. wyrok SN z 12.05.2005 r. V CSK 593/04).

Sąd Apelacyjny podziela i uznaje, co do zasady za swoje ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji, ponieważ ustalenia te znajdują oparcie w zebranych materiale dowodowym, poprawnie ocenionym przez ten Sąd w granicach zakreślonych przepisem art. 233 § 1 k.p.c.

Sąd Apelacyjny pominął wnioski dowodowe zgłoszone w apelacji z uwagi na ich irrelewantność dla rozstrzygnięcia opartego na poniższych wskazaniach.

Naruszenie prawa materialnego może nastąpić poprzez jego błędną wykładnię - czyli poprzez mylne rozumienie treści określonej normy prawnej, albo poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, czyli poprzez błędne uznanie, iż do danego ustalonego stanu faktycznego ma zastosowanie dany przepis prawa materialnego, albo też odwrotnie, tzn. przepis, który winien mieć zastosowanie w danym stanie faktycznym - nie został zastosowany, czyli jest to równoznaczne z „błędem subsumpcji” (postanowienie SN z 15.10.2001 r., I CKN 102/99, postanowienie SN z 28.05.1999 r., I CKN 267/99 Prok. i Pr. 1999/11-12/34, wyrok SN z 19.01.1998 r., I CKN 424/97, OSNC 1998/9/136), ewentualnie poprzez zastosowanie przepisów prawa materialnego do niewystarczająco precyzyjnie ustalonego stanu faktycznego (wyrok SN z 24.11.2011 r. I UK 164/11; wyrok SN z 29.11.2002 r. IV CKN 1632/00, postanowienie SN z 11.03.2003 r. V CKN 1825/00 BSN-IC 2003/12). Zarzut błędnej wykładni przepisu oznacza de facto wadliwość rozumowania sądu dotyczące sfery prawnej ujawniające się w postaciach: błędnego przyjęcia, że istnieje jakaś norma prawna faktycznie nieistniejąca albo błędnego zaprzeczenia istnienia normy prawnej faktycznie istniejącej, ewentualnie błędnego rozumienia treści lub znaczenia normy prawnej (wyrok SN z 7.11.2002 r. II CKN 1293/00 OSNC 2004/2/27). Nie jest możliwe równoczesne naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię i niezastosowanie, są to bowiem dwie różne, niepokrywające się formy naruszenia prawa, wymagające odrębnego wykazania (wyrok SN z 17.10.2008 r. I CSK 187/08).

Zasadny jest zarzut pozwanej nieprawidłowego zastosowania w sprawie normy art. 249 § 1 k.s.h. oraz naruszenia przepisu art. 252 § 1 k.s.h. poprzez jego niezastosowanie i końcowe uznanie, że podjęcie zaskarżonej uchwały

większością głosów doprowadziło do jej niewadliwego przyjęcia, a sama uchwała winna zostać uchylona, jako mająca na celu pokrzywdzenie wspólnika, godząca w interesy spółki.

Nie budzi w judykaturze wątpliwości pogląd, który należy uznać już za utrwalony, że przepis art. 246 § 3 k.s.h. o treści „uchwała dotycząca zmiany umowy spółki, zwiększająca świadczenia wspólników lub uszczuplająca prawa udziałowe bądź prawa przyznane osobiście poszczególnym wspólnikom, wymaga zgody wszystkich wspólników, których dotyczy” odnosi się także do wszystkich uprawnień wspólnika przysługujących mu, jako udziałowcowi spółki na tych samych ogólnych zasadach, jak innym wspólnikom, a nie tylko do „udziałów uprzywilejowanych” z art. 174 § 3 k.s.h. (por. wyrok SN z 12.05.2005 r. V CSK 562/04 OSNC 2006/4/70; wyrok SN z 7.05.2010 r. III CSK 246/09 Palestra 2010/7-8/262; wyrok SA w Poznaniu z 5.06.2008 r. I ACa 351/08). W związku z tym wskazuje się zasadnie i stanowisko to w pełni podziela Sąd Apelacyjny rozpoznający niniejszą sprawę, że uchwała wspólników zmieniająca umowę spółki przez wyłączenie indywidualnej kontroli wspólników, a więc pozbawienie ich prawa służącego każdemu wspólnikowi z mocy art. 212 § 1 k.s.h. z tytułu posiadanego udziału, wprost stanowi uszczuplenie prawa udziałowego każdego wspólnika i wymaga, z mocy przywołanego przepisu, uzyskania zgody każdego wspólnika, a więc także i powoda, gdyż bezspornie powoda uchwała taka dotyczy. Okolicznością bezsporną między stronami jest, że zaskarżona uchwała została podjęta przy sprzeciwie powoda – współudziałowca spółki, zatem narusza normę art. 246 § 3 k.s.h., czyli jest wprost sprzeczna z ustawą (por. wyrok SN z 13.06.2013 r. IV CSK 694/12) i na podstawie art. 252 § 1 k.s.h. oznaczonym podmiotom (w tym powodowi) służyło uprawnienie do wniesienia powództwa o stwierdzenie jej nieważności (wyrok SA w Warszawie z 19.01.2016 r. VI ACa 777/15). Art. 252 k.s.h. odnosi się do innej sytuacji, niż sytuacje uregulowane w art. 249 k.s.h. Chodzi w nim o te przypadki, gdy następuje naruszenie przepisów ustawy bezwzględnie obowiązujących, ale też dyspozytywnych, które wcześniej nie zostały zmienione umową stron (por. A.Kidyba, Komentarz aktualizowany do art. 252 Kodeksu spółek handlowych, Lex/el., t.1; M.Rodzinkiewicz, Komentarz do art. 252 Kodeksu spółek handlowych, Lex/el, t. 1; J.Fraćkowiak, Komentarz do art. 252 Kodeksu spółek handlowych, Lex/el, t. 8), przy czym sprzeczność z prawem może odnosić się do treści samej uchwały, jak i sposobu zwoływania i obradowania zgromadzenia oraz trybu podejmowania uchwały, przy czym uchybienia o charakterze proceduralnym (formalnym) muszą wpływać na jej treść lub wynik głosowania (A.Kidyba ibidem; por. wyrok SN z 9.09.2010 r. I CSK 530/09, wyrok SN z 18.04.2019 r. II CSK 197/18, wyrok SN z 26.03.2009 r. I CSK 253/18; M.Rodzinkiewicz op.cit., t.4 i przywołane tam poglądy doktryny prawa; J.Fraćkowiak, op.cit., t.11; wyrok SA w Łodzi z 11.05.2017 r. I ACa 1414/16; wyrok SA w Krakowie z 31.08.2016 r. I ACa 514/16).

Wbrew zarzutowi apelacji, możliwy jest zbieg przesłanek z art. 249 k.s.h. i art. 252 k.s.h., czyli sprzeczności uchwały z umową spółki lub dobrymi obyczajami oraz równocześnie sprzeczności z ustawą, co jednak nie pozostawia swobody uprawnionym podmiotom i sądom w eliminowaniu takich uchwał z porządku prawnego (A.Kidyba, op.cit., t.2; wyrok SA w Szczecinie z 27.10.2016 r. I ACa 413/16; wyrok SN z 24.06.2009 r. I CSK 510/08). Na gruncie Kodeksu spółek handlowych (inaczej, niż na gruncie poprzednio obowiązującego Kodeksu handlowego) podstawowy podział z punktu widzenia podejmowanych uchwał możliwych do wyeliminowania z porządku prawnego, to podział na uchwały:

- prawidłowo podjęte i wadliwe (które mogą ulec uchyleniu na podstawie art. 249 k.s.h.),
- nieważne (co do których można żądać stwierdzenia nieważności – art. 252 k.s.h.).

Wskazany, dychotomiczny podział jest wyczerpujący z punktu widzenia nieprawidłowości uchwał, a ustawodawca wprowadził (w przeciwieństwie do stanu prawnego pod rządami Kodeksu handlowego) dwa, odrębne od siebie tryby ich zaskarżania. Uchwały wadliwe mają tę cechę, że nie są nieważne, a tylko potencjalnie mogą utracić swoją ważność na podstawie konstytucyjnego orzeczenia sądu (wyrok SA w Warszawie z 19.01.2016 r. VI ACa 777/15; M.Borkowski Glosa do wyroku SN z 16.03.2006 r. III CSK 32/06, Lex/el 2010, t. 7). Uchwała nieważna z kolei, to uchwała sprzeczna z ustawą, dotknięta sankcją szczególnej nieważności ex lege (wyrok SN z 18.02.2016 r. II CSK 156/15) od chwili jej podjęcia, ab initio, co stwierdza sąd deklaratoryjnym orzeczeniem Sądu (M.Borkowski, op.cit.; M.Rodzinkiewicz, op.cit., t.1; M.Borkowski, Glosa do uchwały SN z 1.03.2007 r. III CZP 94/06, Lex/el 2009, t.5; M.Borkowski, Glosa do wyroku SN z 11.01.2008 r. V CSK 363/07, Lex/el 2009, t.4; G.Cern „Uchwały organów spółek handlowych sprzeczne z prawem” GSP 2011/2/283; B.Draniewicz „Uchwała nieważna od chwili podjęcia”, Rzeczpospolita PCD 2004/3/17).

W sytuacji sprzeczności uchwały z przepisami ustawy, a także jednoczesnego naruszenia umowy spółki lub dobrych obyczajów i wypełnienia pozostałych przesłanek z art. 249 k.s.h. niedopuszczalnym jest jednak stosowanie przez sąd dyspozycji art. 249 § 1 k.s.h., gdyż nieważność uchwały ma charakter pierwszoplanowy, zasadniczy i możliwa jest jej eliminacja wyłącznie w trybie art. 252 § 1 k.s.h., czyli w procesie zainicjowanym pozwem o stwierdzenie nieważności tej uchwały (por. A.Kidyba, op.cit., t.2), z obowiązkiem sądu potwierdzenia jedynie określonych okoliczności, które już zaistniały. Zarazem, jeżeli wytoczono powództwo wyłącznie o uchylenie uchwały (jak w niniejszej sprawie), a w toku postępowania ustalono jej sprzeczność z ustawą, to sąd, z uwagi na brak stosownego żądania strony, nie może stwierdzić, że jest ona sprzeczna z ustawą i nieważna, gdyż naruszyłoby to zakaz z art. 321 § 1 k.p.c. (por. wyrok SA w Lublinie z 10.04.2013 r. I ACa 6/13). Roszczenia o stwierdzenie nieważności uchwały (art. 252 k.s.h.), ewentualnie o jej uchylenie (art. 249 k.s.h.) mają samodzielny charakter, natomiast mogą być dochodzone jednym pozwem w ramach kumulacji roszczeń (powództwa ewentualnego) w sytuacji, gdy sama pozywająca strona nie jest dostatecznie przekonana o faktycznym charakterze wadliwości kwestionowanej uchwały, przy oczywistym zastrzeżeniu, że z uwagi na pierwszoplanową wadliwość uchwały sprzecznej z ustawą, powództwo o stwierdzenie jej nieważności powinno być zgłaszane, jako pierwsze (por. wyrok SA w Krakowie z 31.05.2016 r. I ACa 49/16; wyrok SA w Szczecinie z 27.10.2016 r. I ACa 413/16; wyrok SN z 24.06.2009 r. I CSK 510/08; wyrok SA w Krakowie z 31.08.2016 r. I ACa 514/16; wyrok SA w Szczecinie z 19.12.2017 r. I ACa 617/17).

Przywołana odrębność powództw z art. 249 i 252 k.s.h., odmienność przesłanek uchylenia i stwierdzenia nieważności uchwały wspólników oraz różne skutki orzeczeń zapadłych w takich sprawach, mimo tożsamesgo rezultatu (eliminacji uchwały z obrotu prawnego) sprawiają, że w przypadku zbiegu przesłanek z obu przepisów Sąd może zastosować wyłącznie hipotezę art. 252 k.s.h. i stwierdzić nieważność uchwały, o ile powód o to wnosił, gdyż nie można uchylić uchwały nieważnej już w chwili jej podjęcia (por. wyrok SA w Krakowie z 31.05.2016 r. I ACa 49/16; wyrok SN z 24.06.2009 r. I CSK 510/08). Jak wskazano uprzednio, uchwała wadliwa w świetle art. 249 k.s.h. jest ważna i może zostać uchylona tylko wtedy, gdy w ogóle nie jest sprzeczna z ustawą lub oddalono powództwo o stwierdzenie jej nieważności (por. wyrok SA w Krakowie z 3.06.2015 r. I ACa 411/15; wyrok SA w Krakowie z 14.09.2012 r. I ACa 784/12; wyrok SA w Lublinie z 10.04.2013 r. I ACa 6/13).

W realiach niniejszej sprawy okolicznością bezsporną jest to, że powód domagał się wyłącznie uchylenia zaskarżonej uchwały, a niekwestionowany fakt podjęcia jej większością głosów przy wyraźnym sprzeciwie powoda, z uwagi na przedmiot uchwały ograniczający prawa korporacyjne powoda z art. 212 k.s.h. wprost wiązał się z nieważnością uchwały w świetle art. 246 § 3 k.s.h. z przyczyn podanych powyżej. Uniemożliwia to zatem uwzględnienie powództwa a limine. Z tych względów, bezprzedmiotowe są dalsze zarzuty apelacji odnoszące się do kwestii powiązanych wyłącznie z przesłankami hipotezy art. 249 § 1 k.s.h., który w realiach ustalonego stanu faktycznego nie mógł być, jak słusznie zarzuciła apelująca, w ogóle zastosowany.

Z tych względów, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. orzeczono, jak w punkcie I.

Apelująca wygrała postępowanie odwoławcze i na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. zasądzono na jej rzecz zwrot poniesionych w tym postępowaniu kosztów procesu obejmujących opłatę od apelacji (2000,- zł) i zwrot kosztów zastępstwa prawnego wg norm prawem przepisanych (810,- zł).